

(0/38)

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARA AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREUANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: LIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20, BOTIGA
BARCELONAPREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pessetas 1'50—Cuba, Puerto Rico
y Extranjer, 2'50

¡Catástrofe nacional!

La noticia de la cogida del Bombita ha producido en Madrid desconsuelo inmenso, como lo producirá mañana en toda España.
(Telegrama urgent del diumenge passat.)—¡Ploreu, ploreu, ninetas,
que 'l Bomba está ferit!¡Té una costella á micas
y un xiribech al pit!

LA SENMANA DE DIJOUS A DIJOUS

J' n Sagasta va llegar el programa del nou govern, després d' explicar l'última crisi. Explicacions y programa allà se'n van las unes y l' altre en punt à vaguetats y marrullerías. Y á pe-

sar de tot ningú s'exaspera, ningú crida contra tan-farsa. En Sagasta—no se li pot negar—té un mérit especial: á copia de temps y de frescura logra debilitar els ressorts de las oposicions més enconadas, convertint la seva indignació en badalls de fàstich. Y ja se sab: oposicions que badallan, oposiciones vensudas.

Inaugurá el debat polítich en Silvela, y va ferho no per perjudicar al govern, sino més aviat per favorirlo. En Sagasta li va respondre ab la seva habi-

litat de costüm, y aquell acte parlamentari més que altra cosa signé un joch de compares.

Lo més particular es que tant l' un com l' altre s' embrancaren en la qüestió social, tirantá á bromas y demostrant que no la coneixen ni per las cubertas. La ignorancia y la despreocupació en un asumpto tan serio y occasionat á grans conflictes, son els distintius dels dos cap-pares de las collas que comparteixen el monopoli del poder dintre de la monarquía restaurada. Si 'ls obrers qu' esperan al-

guna millora no tenen més llum que 'l que donan els fumosos cremallots de aquestas dugas llumeneras antiquadas y inservibles, no tindrán més remey que anarse'n al llit á las foscas, tant més quan ja està vist qu' en Canalejas porta mullats els mistos, y no se li encendrán pas per més que 'ls fregui.

***

En la qüestió del Banch s' està representant una comedia asquerosa.

EL DISSAPTE VINENT, 19 D' ABRIL

La Campana de Gracia

8 páginas * Text escollit. — Dibuixos originals de Apeles Mestres, Miró, Pellicer, Llopert y Robert. * 10 céntims

publicará
número extraordinari

El projecte Rodríguez tendeix a conservar el monopoli, no desposseintlo de cap dels seus privilegis, i ab tot, el Banc fa l'enfadat. No es que l'enfad li passi de les dents; però li convé adoptar aquesta actitud, de acord amb el govern, perquè l'país sefigui que li jugan un mal tros y's dongui per satifet.

Lo mateix que ab el Banc passa ab l'aplicació del decret González obligant a les ordres religioses a atemperar-se a les prescripcions de la llei comú. A tenor del indicat decret, totes sens excepció venian obligades a cumplirlo en senyal de acatament al poder civil. Y ara, mentre el govern per una part blassona de sostenir aquella disposició, ja està preparant, d'acord amb Roma, la manera de deixar-sen efecte.

Ab tal motiu dispensarà de cumplirlo:

Primer: a les congregacions concordades.

Y segon: a les autoritzades de una manera o altra per decret o real orde del govern que son casi totes les restants.

Si n'queda alguna que no s'trobi en cap de aquests dos cassos, ja s'cuidarà el govern de fer els ulls grossos.

Y ab aquests jochs de mans fets ab trampa, y ab aquest escamoteig burdo de tots els seus compromisos es com el govern sagastí pretén accentuar les seves decantades tendències democràtiques.

Si algú s'havia fet ilusions, està en el cas de cridar: —Torneume'l ral, que no vull més comèdia.

Els diputats republicans Srs. Lerroux, Blasco Ibáñez y Soriano, y el director de *El País*, Sr. Fuentes, varen ser objecte a París de tota mena de demostracions d'estimació y afecte, principalment per part de la democracia radical. La premsa s'ha ocupat en termes laudatoris de la seva missió encaminada a guanyar simpaties al extranger a favor de una Espanya nova, que aspira a marxar d'acord amb els pobles lluïssos.

Els llaços fraternals entre 'ls diputats espanyols y alguns dels membres més distingits de l'extrema esquerra de la Cambra francesa, quedaren lligats en un banquet donat pels últims en honor dels primers en el local del Gran Orient. Pel Orient surt el sol.

Trasladats a Bruselas, siguieren rebuts ab entusiasme delirant. Casualment coincidí la seva arribada a la capital de Bèlgica ab els brioses esforços qu'estan fent els partits adelantats de aquell país en favor de l'obtençió del sufragi universal, baix la base de cada home un vot. Tingué efecte ab aquest motiu una grandiosa manifestació pública, y les alarmes de aquell govern que per més senyors es catòlics, siguieren tals, que de bonas a primeras decretà la expulsió immediata dels expedicionaris espanyols.

Quan els nostres amics se dirigien a la estació acompañats de una multitud immensa, arribava'l rey Leopoldo, y 'ls crits de «Visca el sufragi universal! Visca la República!» barrejats ab una gran xiulada á l'home de la corona, siguieren la afalagadora despedida que l'poble brussel·les dispensà als republicans espanyols, qu'en tan poc temps han lograt deixar en el cor de la democracia belga les llevors fecundants de una sana y cordial intel·ligència.

PEP BULLANGA

LA CARICATURA AL EXTRANGER

AL TRANSVAAL

—Serhi, hi soch; pero crech que si això continua, acabaré per quedarm'hi.

—Tenim per clericat... ¡A mi, que no m'hi casat per l'iglesia; a mi, que no hi fet batejar als meus fills!... ¿Qué diable voleu més?

—Feu vos enterrar civilment, y llavors... veurem.

(De *Le Charivari*, de París.)

Coneixedors del criteri que reyna en la Secció de censura de la Capitanía general, ens hem vist obligats a retirar del present número un article dedicat a comentar la excarcelació del Sr. Prat de la Riba y la situació en que quedan els obrers detinguts ab motiu dels últims successos.

LA MORT DEL ARBRE

A pugó clerical está apoderada del arbre de la patria, que no cal esperar que dongui fructe mentres la malura persisteixi.

Es impossible.

La pugó cubreix la soca, las branques mestres, els branquillons y fins les fulles caragolades y tristes. L'arbre hauria de ser vert y apareix tot negre que fà horror. De les hortas velhinys ja se sent parlar de que hauria de tallar-se, a fi de evitar que la plaga s'difundiexi.

Y 'ls encarregats de cuidarlo, tan frescos, sense preocuparse ni de la malaltia del arbre ni de las amenassas dels velhinys.

Asseguts á la seva sombra riuen y menjan.

Passan dies, setmanas y mesos: la pugó aumenta, el perrill creix y ells sempre menjant, sempre riuent.

Pero qué feu, insensats!—els diu algú que s'esparverà davant de tanta dessidia—qué no veieu que hasta aqueixas bestioletes negras que s'estan xuclant la vida del arbre á ulls vistos, arribaran á caure's á la cassola?

Tant se val—responen—tenim bonas tragaderas. Ens hi hem fet tan ab la pugó, que ja no ns fà res, ni escrivípuls.

—Pero y l'arbre?... ¿Qué per ventura no l'esteu sacrificant?

—¿Qué s'hi ha de fer!

—¿Qué s'hi ha de fer, pregunteu? Desinfectarlo, donarli un bany fort de sulfat de coure, escartar si es precís!...

Sí, prou: els amos del hort ens ho tenen privat. Ya veuràs, a nosaltres lo que 'ns interessa es estar bé ab els amos.

**

Pera ferse càrrec de la forsa de aquesta raho caldría buscar l'origen de la propietat del hort, treure papers vells, aduhir testimonis autèntics respecte a la constitució y a las condicions de aqueixa propietat... en últim extrém apelar á la raho natural.

Y així tal vegada trobaríam que no son tals propietaris els que s'ho pensan, sols per haverse anat trasmetent la finca de pares à fills, sino 'ls successors dels que primer van traballarla, nascuts com qui diu de la pols del mateix terror, plantadors precisament del arbre qu'en tant pessíssim estat se troba, per haver els que tenían el deber de cuidarlo, deixat apoderar-se'n la pugó.

Pero 'ls que á la seva sombra viuen y 's xalan no están per brochs. Si algú 'ls parla de qüestions de dret, fan veure que s'enrabian y cridan al guarda. Com que se l'han fet seu en cos y ànima, no tenen més que dirli:—Treunós del davant aquest busca-quimeras.

Y l'guardia 'l ne treu, quan no de bon grat á la forsa.

**

Fà poc més de un any que la gent cridava contra la pugó, que de tan espessa y negra feia fredat. Vivia en la memòria de tothom l'exemple ben fresch de haverse perdut una gran hisenda, que posseïam á l'altra banda dels mars, á causa de la mateixa maleïda malura, y va haver-hi tals manifestacions de desgorgado que per calmarlas de moment, fou precis apelar á un canvi de masovers.

La entrada dels masovers nous feu concebir no poques esperances.

—Si no treuen la pugó del tot—deyan els més confiats—á lo menos l'aclarirán. Si no ho fan per gust, deurán ferho per deber, que a n' això 'ls obliga'l motiu que ha donat lloch al seu nombrament.

Vanas esperances.

Prompte's v'euve que tot se n'anirà en paraulas més o menos bonicas y en promeses enganyoses.

Se diferencian dels masovers anteriors en que garavan molt; però en el fondo se semblaven á n'ells en que no feyan res, asseyentse á la sombra del arbre, riuent, menjant, matant el temps, combinant jugades més o menos divertides.

**

Un dia varen dir:

—Vaja, alegreus, al últim hem trobat un remey de primera per atacar la pugó, sense indisposarnos ab els amos del hort que no volen que li fem mal.

—Un remey per atacar á la pugó sense perjudicarli?—deya la gent.—Estarán borratxos ó's burlarán de nosaltres?

Prompte's v'adornarà el tal remey.

Com si la pugó sigüés una cosa sagrada damunt de la qual sigüés una profanació posarhi las mans, els masovers varen ferse'l següent càcul:

Es necessari distingir bé: hi ha pugó natural que viu enganxada al arbre des de temps immemorial, y questa fins a cert punt es tolerable perque casi forma part del arbre mateix: en canvi n'hi ha de altra, vinguda qui sab de ahont, que s'hi ha anat acumulant fins a formar una capa impenetrable. Se mana, donchs, que cada grup de pugó dongui compte del seu origen, propòsits, medis de vida y demés requisits de la seva especial naturalesa. Y á fi de que s'hi pugui pensar detingudament se li donan sis mesos de plazo per cumplir aquesta ordre.

—S'ha vist may una disposició més estrafalaria?

Pretendre que la pugó mateixa s'desprengui del arbre y fassi l'favor de anar á dir als masovers:—Senyors, aquí hi estém de massa: feu de nosaltres lo que tingueu per convenient—això es senzillament una insensatís ó bé una burla, una tonteria ó bé un sarcisme.

**

Y no obstant, hi hagué qui va anar contant dia per dia 'ls sis mesos del plazo, com si's tractés de alguna cosa seria. Y en vigilias del seu cumpliment, els masovers feyan veure que no s'entenien. ¡Quin bullit! Els uns s'alsan y se'n van, els altres se quedan y 'n'venen alguns de nous.

Y vels'hi aquí que quan tornan á estar sentats á la sombra del arbre, que al cap-de-vall això es lo únic que saben fer, tan bon punt algú 'ls pregunta:—Y donchs la pugó com queda?

Els reponen:—Com voleu que quedil Obligada a cumplir las nostres ordres!... No faltarà mes. ¿Qué serà de la nostra autoritat si las revocavam?

—Y 'ls sis mesos de plazo no han acabat de sobre?

—Verdaderament; pero en materia de termes no hi ha que ser massa exigents. El fet es que la pugó cumpleixi. Ella 'ns dirà de hont ha sortit, á quina família zoòlogica pertany y com se les compón per viure. Oh! Volem ferne un estudi molt seri. Ja hem enviat á cada branca un encarregat perque vagi presentar els datos.

—Y li han respond?

—Alguns grups sí.

—Y que li han dit si s'pot saber?

—Que ho consultarán ab els seus superiors.

—Y ahont son aquests?

—A Roma.

Davant de aquesta resposta un se queda com qui veu visións.

**

Burda rifada!

—Una plaga que té 'ls xucladors á Espanya y 'ls superiors á Roma!

Y uns masovers mes funestos que la mateixa plaga, contemplant plens de patxorra com l'arbre escanyolit se va secant, se va morint y sense que la sanch els puji á al testa al veure que no falta qui espera sols que sigui mort per ferne llenya!

P. K.

OH, EL CATALANISME!

ORA negar la evidència, afirmar que 'l catalanisme no s'inspira en el patriotsme mes pur, que no sent el mes viu amor per las glòries de nostra terra, que no es capás de tota mena de sacrificis pel bon nom de Catalunya y que ab sa brava empenta no ha de durnos aviat á la reconquesta de nostres llibertats y posarnos á la vanguardia d'Europa.

Sí; el catalanisme es un moviment altament patriotsch. Ha despertat l'amor y l'entusiasme de tots els catalans per totas las coses de la nostra terra; ha promogut un Renaixement del esperit català extraordinari; ha donat un ferm impuls á tot lo que pot contribuir á la vida y al engrandiment de Catalunya... pero las obres del gran poeta català Verdaguer, que se salvaren d'un embarrat, s'han de vendre á una quarta part del seu preu en las parades de llibres vells y á pesar d'haverne escrit moltes y bellas, no li donan per afegir un cigró á l'olla.

Es veritat; el catalanisme estima de debò y venera las més puras glòries de la terra catalana. Es un espectacle hermós veure com enlayra y deixia guanyar la vida á nostras mes puras glòries, com alenta als que comensan, com cultiva carinyosament el recor dels que foren, com se cuida solícitament dels que son... y com olvida en un tercer pis ab honore de quint al eximi autor de *L'Adàntida* y de las *Flors del Calvari*.

Es cert; el catalanisme conta ab la forsa potent del diners y ab la forsa més potent encara de la generositat y del desprendiment. Si's tracta de fundar periòdics que defensin la bona causa, rajan els mils duros com l'ayqua de una font inagotable; iniciada qualsevol suscripció, ja s'igual pera popularizar las paraules de nostres diputats, ja pera confecionar una senyera, ja pera pagar una multa, ja per un'alta tonteria qualsevol, se cubreix desseguida de noms y de pessetas fins a sobrar de tot... pero Mossén Cinto té de passar ab vint pessetas mensuals fent contraire grave malaltia, qui sab si las privacions y els disgustos.

No hi ha dupte, el catalanisme ens porta á passos de gegant al enlayrament y á la llibertat de nostra vanguardia Catalunya... però mentres hi aném, va el tribunal á la casa de Mossén Verdaguer a notificarli qu'ha perdut una causa ab costas; plouhen las visitas á la casa del ilustre malalt deixantli paraules consolatorias d'ofici pero ni un quart pera comprar las necessàries medicinas y en res pot conexir el primer de nostres poetes el desvetllament del esperit català tan entusiasta, tan generós y tan...

A darrera hora potser s'adonarà el catalanisme de que una de las més puras glòries de Catalunya no té de viure y 'l traerà de la miseria; pero difficultat podrà treure del demunt la taca indigna d'haverli deixat arribar.

JEPH DE JESPUS

I ha qui suposa que la minoria republicana del Congrés serà benévol a l'actual govern.

Nosaltrès ens resistim a créure-ho. Pera ser benévol ab l'engany, ab la falsedat y ab la farsa, 's necessita ser babieca, com pera jugar de bona fe ab qui ho fà ab cartas señalades, se necessita volguer perde 'ls quartos á grat scient.

**

La llarga història del possibilisme que v'ha tenir un final tan desastrós, tanca una gran ensenyansa, sens dupte l'única cosa de profit que se'n pot treure.

L'història del possibilisme ensenya a fugir dels partits monàrquics com de la peste: ni de prop ni de lluny es convenient tenir ab ells el més mínim contacte. La pretensió de inclinarlos a traballar en el sentit sincerament liberal y democràtic, es una quimera.

A la República no serà may ella qui li franquejin el camí. Están soldats ab la monarquia

ab la complicitat de tots els errors y tots els desastres de aquesta últims anys, y ni 'l poble pot refiar-se d'ells, ni ells tampoc se poden refiar del poble.

Y ademés, caminar cap al oest, y com als republicans ens interessa tenir la vista fixa al orient, no 'ns queda més recurs, diguin lo que digni y fassin lo que fassin, que donals'hi l'esquena.

En l'actitud del desprecí.

L'*Ari Brusi* no pot desvessar de les seves rançoses ideas, mamadas en els pits escanyolits del vell absolutisme.

funció un caràcter eminentment democràtic, puig totas les localitats quedaren à la disposició del públic, podent disposar d' elles sens mes que pagar el preu d' entrada.

LILANSÀ, 6 de abril

Ja s' estan ultimant els preparatius de la professió que projecten fer els llanuts per malèfir la cuca. Diu que aquest any s' estrenaran unes quantas cucurullas comprades per una senyora molt devota. Així lluirà mes aquell plasso que carrega sempre ab la bandera. «No es veritat que sembla mentida qu' en una població tan republicana com aquesta hi hagi qui s' atreveixi a passejar trajes y emblemas inquisitorials?»

GUIDELLS, 3 de abril

Han sigut la riota de aquest poble les paraules groixudas que duran la professió de Sennana Santa va dirigir l' ensotat al jutge municipal perquè no caminava prou depressa, y á molts fins els semblá impossible que un home que desempenya autoritat se deixés tractar de aquella manera ni que fos per un auzell negre. Pero en ffí, qu' ells se las compoquin com vulguin, que ja ho diu la doctrina cristiana: «Benaventurats els mansos...»

BELLYÉ, 7 de abril

El nostre merlot va fer una reflada desde l' bocoy destapat, declarant que hi havia al poble 98 homes y 12 donas que no havien cumplert lo qu' ell ne diu el precepte pasqual. Ja s' coneix que li dol molt el no poder esquilar á tots els del remat, conveninti la llana per omplir el sarró. —L' any passat va fer la bugada mes neta, per haver fet venir uns predicaires foresters; pero desgraciadament se cumplí l' ditx al peu de la lletra: Any de missions, any de pedregadas y borts.

CORNELLÀ, 6 de abril

Trist espectacle l' de una de les últimes sessions municipals, en que tothom cridava y ningú s' entenía, convertintse la sala en un verdader mercat de Calaf, y tenint qu' escoltar les bravatas de un home diuent qu' ell era l' amo y que s' havia de fer lo que li donava la gana. Els de la minoria ó siguin els republicans no sabien donar-se compte de tal escàndol en el qual, per cert, no hi prenien la part mes mínima, segui dit en honor seu. Pero iiquina diferència ofereix aquest poble, durant tants anys administrat de una manera digna pels republicans, y que avuy per la mala fe de molts haja d' estar sotmés al capricho d'un home sol!

TORREDEMBARRA, 3 de abril

Un aplauzo al digne ajuntament republicà de aquesta vila, que havent sigut invitat á assistir á la professió del divendres sant, va acordar per unanimitat no pêndrehi part. Prou va haver-hi de sorta mea qu' va traballar per enganxarlo; pero si l' va tenir de pintar al oli, puig tots quants forman part del Ajuntament estan plenament convencuts de que may l' honradés pot anar de brassat ab l' hipocrisia.

IGUALADA, 9 de abril

Tenim uu torero mítich que se'ns ha tornat molt tremendo. L' altre dia fent una professió, omnipà la cara de dits a un pobre noy. Y no content ab això, dintre de la iglesia va abofetar-jarne á uns altres. Al veure'l no hi haurà mes remey que amagar á las criatures, á no ser que l' Ajuntament de Barcelona, que disposa de tantas gabias, se decideixi á adquirirlo per augmentar ab ell la col·lecció zoòlogica del Parch.

VALLROMANAS, 1.er de abril

L' oruga negra, desde l' cubell, va participar als veïns del terme que faria l' sal-pas, y que quants mes ous y céntims li donessin, mes content estarà, recomençant los ademes que convidessin als escolanets ab ví ranci de la bota del recó. L' endemà, anant de una casa á l' altra, tocava un pito perquè la gent començés á preparar elsous y á fiblar la bota. Molts foren els que al sentir pitjar d' aquella manera tingueren un susto; però ls passà al veure'l tan alegre. —Vaja—deyan—se veu que l' xarret de la bota del recó ja ha fet efecte... Y en veritat, que quan serveixen las mantellines sino per aquesta mena de festas?

Lo que costa una corona

È un notable article de 'n Peris Mora prenem els següents datus:

D. Alfonso, que cumplirà 16 anys el dia 17 del pròxim mes de maig, porta devenguts ja y cobrats per la seva mare, á rahó de 7 milions de pessetas l' any: CENT DOTZE MILIÓNS DE PESSETAS OR.

La germana gran de D. Alfonso XIII, D. María de la Mercé Isabel Teresa Cristina Alfonsa, que cumplirà 22 anys en el pròxim mes de setembre, ha costat fins á la fetxa á rahó de 500,000 pessetas anuals: ONZE MILIÓNS DE PESSETAS OR.

L' altra germana, D. María Teresia Isabel Eugenia Patrocínio Diega, que cumplirà 20 anys el pròxim mes de novembre, ha costat ja, á rahó de 150,000 pessetas l' any: TRES MILIÓNS DE PESSETAS OR.

Suma de les dos germanas: CATORZE MILIÓNS DE PESSETAS OR.—Cantitat percebuda pels tres germanets desde que son al mon. CENT VINTISIS MILIÓNS DE PESSETAS OR.

Aném ara á les tías.

La viuda del comte de Girengi, D. María Isabella Francisca de Asís Cristina Francisca de Paula Dominga ha cobrat desde la sublevació de Sagunto fins avuy lo següent:

Des de 1875 á 1880 com á princesa de Asturias 2.500,000 pessetas; y desde 1880 fins á la fetxa, en calitat de infanta 5.250,000 pessetas. Total: SET MILIÓNS SETCENTS CINQUANTA MIL PESSETAS OR.

L' altra tia D. Maria de la Pau Joana Amalia Adalberta Francisca de Paula Dominga, casada ab el príncep Lluís Fernando de Baviera, no ha cobrat més durant la restauració á rahó de 150,000 pessetas anuals, que QUATRE MILIÓNS CINQUANTA MIL PESSETAS OR.

L' altra D. María Eularia Francisca de Asís Roberta Isabel Francisca de Paula Cristina María de la Pietat, divorciada avuy del seu marit, porta cobrats també en els 27 anys de restauració sos correspondents QUATRE MILIÓNS CINQUANTA MIL PESSETAS OR.

De manera que D. Alfonso XIII, sus germanas y tias portan cobrats: CENT QUARANTA UN MILIÓNS VUITCENTS CINQUANTA MIL PESSETAS OR.

La regent sola ha percebut durant la seva viudetat: DOS MILIÓNS CINCHENTAS NOU MIL CINCHENTAS VUITANTA NOU PESSETAS DOTZE CÉNTIMS OR.

Per ser mare del seu fill D. Alfonso XII y avia de son net D. Alfonso XIII, ha cobrat D. María Isabel II lo següent:

Des de 1875 á 1894, la cantitat de 14.250,000 pessetas.

Al any 94 el partit sagastí li va reconeixer una carga de justicia que l' partit canovista va votar.

En Weyler y 'l de Sió

Pobre general... Volia fer l' home ab el clero y miréu ab quina senzillés se l' ha faciat á la mitra!

Era la tal carga de 250,000 pessetas anuals. Desde la fetxa del seu reconeixement fins avuy, 7.000,000 de pessetas. Total de lo cobrat per D. María Isabel II: VINTIÚ MILIÓNS DOSCENTAS CINQUANTA MIL PESSETAS OR.

D. Francisco de Assís, per ser marit de D. María Isabel II, ha cobrat desde la sublevació de 'n Martínez Campos fins avuy á rahó de 300,000 pessetas anuals: VUIT MILIÓNS CENT MIL PESSETAS OR.

En els 27 anys que portém de monarquia restaurada 'ns costa la llista civil á rahó de pessetas 9.406,849'32 al any, DOSCENTS CINQUANTA TRES MILIÓNS NOUVENTS VUITANTA QUATRE MIL NOUVENTAS TRENTA UNA PESSETAS AB SEIXANTA QUATRE CÉNTIMS OR.

No s' inclueixen en aquestes sumas lo que l' Estat paga pel Real Cos de Alabarders y l' Escola Real, cossos destinats exclusivament á la custodia y servei del monarca, ab qual gasto puja la llista civil á

Quatrecentos trenta cinch milions de pessetas

Com se veu, una friolera en un país com el nostre que no sab que ferse dels diners.

el Carlos V va á Inglaterra á mitjós del mes entrant. Bueno: que hi vají ó no hi vají, no 'ns dona cap mal-de-cap; lo que hi ha es un' altra cosa: si es cert que hi va, i' tornará?

Las batallas del Congrés avuy ja no son batallas, sinó simulacres cursis, en els quals may hi ha cap baixa. En Silvela tira un tiro, en Sagasta 'n tira un altre, el públic els aplaudeix, y abur; fins demà á la tarda.

—Va sé á la Festa del arbre? Ja ho crech, home; y ben depressa. Cabalment aquest es un dels actes que m' engrescan. —Y aixó?

—¡Qué vol que li digui! Dels arbres no surt la llenya, iy se'ns necessita tanta per quan ens toqui fer feynal!

—El Pollo avuy no diu res y avans no callava may? Si la vista no me engaña, per aquí hi corre algun tall. Jo, al menos, tinch un gosset, com don Paco, antequerà, que sempre ho fa d' aquest modo: ó lladra ó està menjant.

Desde que torna á parlarse de que 's fa un empréstiu nou, els capatassos polítics iqué n' estan de contentos! Semblan y no es per ofendre'l s—una colla de nebots que tenen un oncle rich, y algú 'ls diu que aquest es mort.

Que 't serveixi d' experiència, simpàtic Valerianet. —Ho veus com aquí les mitras allargan mes que 'ls fusells? Ab bisbes y gent d' iglesia mentres no cambihi l' temps, «no t' hi baraquis, Gutierrez, mira que 't farán malbien.»

C. GUMA

EMBAIXADA EXTRAORDINARIA

L' escena, á Londres.

El rey parla ab el primer ministre.

—Veyám, amich Salisbury, fem la llista de las nacions que han de ser convidadas á las festas de la meva coronació.

—Las que li sembli. Dicti vosté mateix.

—Escríu, Alemania, França, Russia, Italia...

Y així segueix un rato «anomenant pobles», sense olvidar-se de Siam ni de Mónaco.

—Y Espanya?—diu en Salisbury, aixecant el cap.

—Espanya?.. ¡Pobre gent! No están per gastos.

Convidantlos, els posariam en un compromís. Val més que no 'ls digném res.

—No obstant, mal signi no més que per atenció... Son molt delicats y podrian pendre 'l nostre silenci com un desayre.

—Bueno, tú mateix. Ja sé que no han de venir; pero jo convida á Espanya també!

Y l' diplomàtic marqués, al final de la llarga illa, després dels noms d' Abissinia, Zululandia, Portugal é imperi del Marroch, escriví calmosament: «Espanya.»

Som á Madrid.

Ha arribat un plech de Londres, y 'ls ministres se reuneixen per enterarse del seu contingut.

—Un plech de la capital d' Inglaterra.. ¿Qué deuen dir?

L' ansietat se pinta en las caras dels ilustres consellers. El d' Estat obra 'l sobre, treu un paper cargat de sellos y firmas, y llegeix:

«Sa Magestat Eduardo VII té l' honor de convadir a Espanya á les festas que ab motiu de la seva coronació tindrà lloc á Londres.

«Es obligatori 'l traço d' etiqueta. Guants palla y botas ben lluhentas.»

—Quin honor per la nació!—crida 'l duc d' Almodovar.

—Aún hay patria, Segismundo!—diu en Rodríguez, qu' es molt aficionat á las citas, mirant á n' Moret.

—Aixó ens elevará als ulls d' Europa—anyadeix en Romanones.

—Y ab aquest acte resulta que Inglaterra 'ns dona l' alternativa—exclama el duc de Veragua.

—De modo—diu don Práxedes—que s' accepta l' invitació?

—¡Es clar!

—Aixó ni 's pregunta!

—Pues naturalment que sí!

L' acceptació es aprobada per unanimitat. No hi ha un sol ministre que tingui 'l bon sentit de declarar qu' Espanya no està per festas ni per brochs, y que, perduda y empennada com se troba, no es hora ara de fer gastos ni fanfarronades de cap mena.

—A qui hi enviaré perquè 'ns representi?—pregunta en Sagasta.

—Meditemho—respon el duc d' Almodovar:—l' assumpt es grave y de trascendència, y no convé procedir massa á la babalá.

Fruyt d' aquesta meditació es la següent gacetilla que publican l' endemà «los periódicos oficiosos, y que, poc més ó menos, diu així:

«S' assegura que l' embaixada extraordinaria que ha d' anar á Londres pera representar á Espanya en la coronació d' Eduardo VII estarà presidida per un príncep, al qui acompañarán el duc de Granada, algunes ajudants y moltes altres distinguidas persones.»

**

Fem un salt y adelantemos als aconteixements. Suposém qu' hem arribat ja á la fetxa de la coronació del rey d' Inglaterra y que á la gran sala del palau ahont se verifica l' acte hi estan entrant las comissions extranjeras.

Apareix la representació de 'n Loubet, composta de tres ó quatre individuos.

—La comissió de Fransa!—crida el mestre de ceremonias.

Venien els enviats de 'n Victor Manuel.

—La comissió d' Italia!

Entrau els delegats de D. Carlos de Braganza.

—La comissió de Portugal...

Ariaba per fí una colla numerosa, la més brillant de totes las que á la festa han acudit. Un munt de plomas, brodats, cintas, galons, creus, medallons... Aixó es lo que 's veu al entrar en el saló l' esplèndida comitia.

—D' ahont són aquests representants?—pregunta el rey á n' en Salisbury, baixant la yeu.

—Serán d' Alemania?

—Me sembla que no.

—¿Potser de Russia?

—Menos.

—Tal vegada d' un d' aquests imperis d' Orient, abont l' or y las pedreres finas van á grapat?...

El mestre de ceremonias obra la boca y crida:

—¡La comissió d' Espanya!

Una onada de sorpresa recorra en un moment la sala de la festa.

—Mira, mira!—exclama 'l rey:—¡Tan pobres que 's suposavam!

—Effectivament—murmura en Salisbury, no acabant-ho d' entendre.

—Total?

Aixó es lo que ha fet, segons notícies, el diputat regionalista y fabricant de Manlleu, Sr. Russinyol. Pero... (Hi ha un però: un però ab sotana y barret de teula). La presidència de aquelles institucions purament econòmiques, ha sigut conferida al rector de la vila.

Els obrers del Ter dirán si ha vist may ningú que del aparellament de un *russinyol* y un *merlot*, encara que fassin niu, n' hagi sortit may cría.

En Pantorriillas va negar en un periódich que may en la seva vida hagués tingut relacions ab en Nelo, y aixó que no hi ha hagut á Barcelona unes eleccions sense que l' tal Nelo deixés de posar el seu gloriós ganivet al servei dels conservadors.

Pero mirin quina casualitat: quan llegia las negativas de 'n Pantorriillas, vaig sentir cantar un gall.

Si serí 'l gall de la Passió!..

A Zaragoza ja han alsat l' estat de siti.

A Barcelona, per ara, no se 'ns alsa.

L' Albania s' ha aixecat en armas contra l' turch, y ja pel cas que 'la insurrecció guanyin conquistant l' independència del país, ja hi ha qui aspira á governarlos en calitat de rey.

Per cert que l' tal es un espanyol, que 's té per descendent en línia directa de Jordi Scanderberg, l' últim rey de Albania. Se diu Aladro y es fill de Jerez de la Frontera, la terra del bon vi.

Ara sols falta que 'ls albanesos s' avinguin á juntar la vida sobre aquest rey de copas.

En Canalejas dona reunions en el ministeri de Agricultura, ab ben poca sort per lo que 's veu, tota vegada qu'en la primera que va donar li va fer falla la llum elèctrica, haventse vist obligat á iluminar els salons ab espelmes.

En aquest cas la llum elèctrica ha procedit com una digna y legítima representant del progrés. No fiantse del decantat radicalisme de D. Joseph, el va deixar á les foscas.

Segons he vist en un periódich, en la parroquia de Santa Madrona existeix un Montepío de donas presidit pel rector, el qual l' altre dia va proposar la fundació de una cooperativa de producció y consum de gèneros confeccionats, ab l' idea d' elevar el salari de la dona en els traballs manuals propis del seu sexe.

Una pregunta al rector de Santa Madrona:

¿Està realment disposat á favoritzar el traball de la dona, que per més que 's descrismi á penas pot arribar á alimentarse? Donchs caldrà que comensi á atacar el mal per les seves arrels. Ningú ha tirat tan per portar el traball de costura, brodat, planxat y altres per l' istil, com certs convents de monjas. Guerra, donchs, als convents que fan á les pobres traballadoras una competència ruinosa, insostenible!

¿Arribarà fins aquí l' rector de Santa Madrona?

Cá, ni que m' ho juressin! A les traballadoras, tot lo més, les hi dirà:

—Vos estimo fins al cel; pro á les monjas no hi toquém.

En un dels últims consells de ministres, els consellers de la corona van tractar extensament de l' organització de la corrida de toros ab caballers en plassa, que ha de donar-se ab motiu de les festes de la coronació.

Naturalment, com totes las necessitats del país ja estan plenament satisfetes, els nostres governants poden ocupar-se ab tot desahogo de la gran festa de las banyas.

¡Llástima de picas, de banderilles y d' espasa!

Y sobre tot ¡llástima d' arrastre!

En Felipe Pérez, de *El Liberal*, ha trobat un retrat enginyós ab motiu del viatge del President Loubet á Russia, en justa correspondencia al que va fer l' emperador de Russia á França.

Es absurd en certa manera que una República democrática y un imperi despòtic s' estiguin fent continuas magarrufas: fins se dirà que les dos naçions han baratat els seus respectius emblemas con ese absurdor concordio.

Por eso el Zar alza el gallo y el buen Loubet hace el oso.

En Romero, el batallador Romero, no diu aquesta boca es meva.

¡Y qué ha de dir, si en Sagasta li ha promés una senaduría vitalícia per un seu amic y 'l districte de Tuy pel seu futur gendre! Qualsevol papá s' embolica podent fer al que ha de ser marit de la seva noya aquell regalat de boda!..

En Sagasta s' ha quedat mort: per acabar de guanyar-se la benevolència del pollastre antequerá, ara que hi està posat, hauria de concedir-li un títol de noblesa, per ell y 'ls seus successors. Com per exemple: Comte de las Camandulas, Duch de Jomench-y-Ballosol ó Marqués de la Barra.

Els diputats de la majoria van votar tots á una al Marqués de la Vega de Armijo, y aixó que temps enrera al dimitir els vā insultar tractantlos de golosos... ó com si diguessem trinxeraires.

Va tombárseli la copa,
y'l públic va dir: —Ay, carat!

Pero per això mateix: quan vist res al mon més fresch que un trinxeraire?
Ni l' aygua de Canaletas.

Vostés se figuraran tal vegada que no més tenim á Espanya un concordat.

Donchs s' equivocan: ne tenim dos, ademés dels que puguen anar sortint de mica en mica.

El concordat ab Roma... y l' concordat ab el Banc d' Espanya.

El de la Butlla de la Santa Crusada y 'l dels bitllets de Banc.

Un concordat per empobrirnos y un altre concordat per cantarnos las absoltas.

Vegin si n' estém de ben guarnits!

Ja 'l manilos tenen bisbe nombrat pel Papa, havent recayut el nombrament en un italià, nomenat Monseñor Sbarretti.

Res, una mica de *barra* en diminutiu.

Ja veurán com la tenua á la primera ocasió.

De moment el Vaticà l' ha autoritat per organizar el clero secular, eliminant gradualment als frares espanyols.

De manera que 'l Papa consent que 's fassi á Filipinas lo que no varen fer els governs espanyols temerosos de disgustarlos... ab tot y que aquestas consideracions ab els frares ens havía de costar la perduda de aquellas illes.

Y ara mateix tenim plantejat aquí á Espanya l problema de las associacions religiosas, y 'l Papa que á Filipinas abandona la causa dels frares espanyols, aquí á Espanya s' empren en sostenerlos contra vent y marejada.

Voldrà que baixés l' Esperit Sant y 'm fes el fa-

Llegint el programa

Ben mirat ara aquest home
ens clava un paper mullat.

me de la meva rahó com de una antorxa, després de tants sigles de ignorància y de haverme deixat gronxar pels mitos de religions infantils.

GAMBETTA

«El raciocini de Gamaliel es invencible. Si una doctrina es verdadera no hi ha perquè temerà; si falsa, menos encare, puig caurá per ella mateixa. Els que parlant de doctrinas perilloses deurian sempre afegir: *pera mi*.»

RENAN

«Es necessari odiar igualment tant al despotisme que perpetua l' ignorància, com á la ignorància que perpetua l' despotisme.»

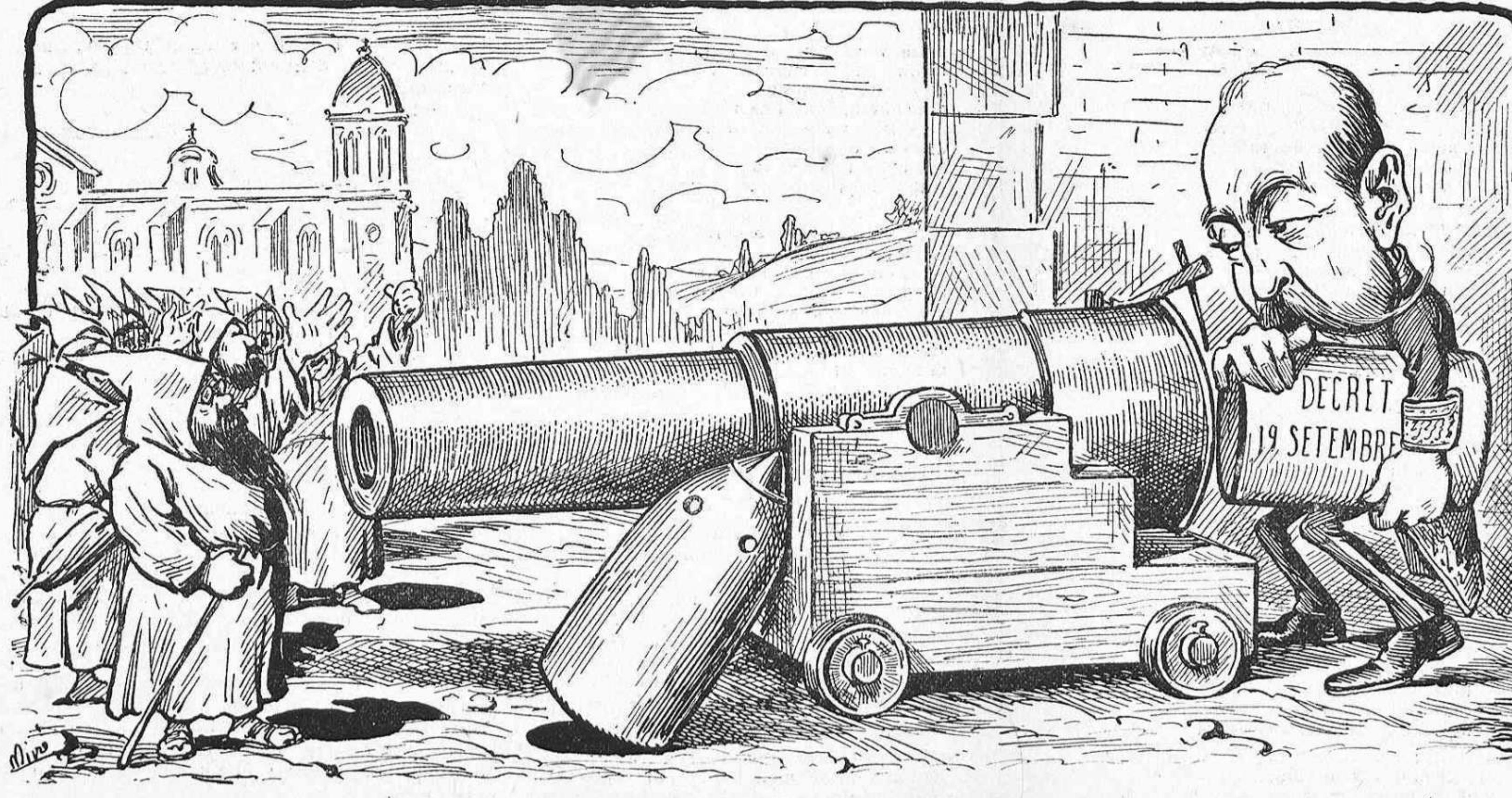
TURGOT

Mare meva, mare meva,
¡quinas desgracias mes grossas!...
¡Els cambis á trenta y tants
y un toro agafant al Bomba!

Si l' intrépit doctor Bravo
el cura, com tothom creu,

Contra 'ls frares (!)

—¿Que va de debò, don Segimon?
—Fugiu, tontos!... Es pólvora sola.

vor de dirme ahont es aquí l' unitat de criteri del Vaticà.

A no ser que als pobles burros de naixensa, hi haja 'l dret de tractarlos sempre á garratadas.

Un grupet de pensaments:

... «La història marca y no pot repetirse.»

... «El pinàcul del dret es moltes vegades el pinàcul de la injustícia.»

... «No reconeix ningú 'l dret de impots en nom del Estat una determinada filosofia ó idolatria. L' una y l' altra no depenen més que de la meva rahó y de la meva conciència. Tinch el dret de servir-

cada vila, cada poble
li ha d' aixecá un monument.

El Reverte coixejant,
mitj trossejat el *Bombita*...
¡Ah!... 'L murri de 'n Tiberi Avila
figueuvos cóm deu riure!...

Una cogida, y no posan
las banderes á mitj asta?
¿En qué redimonti pensan
aquests governants d' Espanya?
... «No, no n' hi ha de Providència!
Si n' hi hagués consentiria
que un espasa que tenim
se 'ns fes com qui diu á micas?

Dona gust avuy la prempsa
rotativa nacional.
Mira 'l periódich que vulguis,
i Bomba, Bomba, Bomba va!

L. WAT

A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO

1. XARADA.—*Pa lla-re-sa.*
2. ANAGRAMA.—*Conrat—Contra.*
3. TRENCA-CLOSCAS.—*Lo marit de la difunta.*
4. LOGOGRIFO NUMÉRICH.—*Carretas.*
5. GEROGLÍFICH.—*A caball regalat no li miris lo dentat.*

XARADA

La Tot filla de la Marta
encare que quart-quart siga,
no hi tingut may cap amiga
tan amable y tan hu-guarda.
Ella el dia del meu sant
va regalarme un tres-dos,
tan primera y tan sabros
que s' empassava llestant.

A. FELIU

TRENCA-CLOSCAS

PAU GARCIA REMOLEDA

Ab aquestes lletres degudament combinades, formar el títol de un drama català y l' apellido de son autor.

JOSEPH GORINA ROCA

LOGOGRIFO NUMÉRICH

1 2 3 4 5 6 7 8 9.—Carrer de Barcelona.

4 5 6 1 2 7 8 6.—>

1 6 5 5 2 7 9.—>

6 3 6 5 8 6.—>

4 5 6 1 6.—>

6 9 2 9.—>

4 8 1.—Part del cos.

4 8.—Carrer de Barcelona.

9.—Consonant.

ANTONI FELIU

GEROGLÍFICH

++ : +

E

DI VENDRES DI

MARS MARS

TERRAS

EUDALT SALA

Caballers: Emilio Subirana, Fromont y Risler, Un revolucionari, Un pà de màquina, Jaumet del tinté, H. Mercader, Manuela P. F. y Eduardo F. G., Menelich y Marta, Una taspera, Una sepià y C., Un reventa vicas, Garico, Un pet de frare, Un trabucayre republicà y Un desmenjat: Ja se sab, dolent y molt.

Caballers: Un boer, Antoni Feliu, A. Gratién, Lola Martí i A. Llauderó M.: No es despreciable lo que enven.

Caballer: Fidel Grifol: Res de lo que 'ns envia es acceptable — X: La seva *Tarde d' istiu* es un quadret molt mansoy. Ab la manera qu' escriu s' endavina qu' es un noi. — Un amich de las truytas ab patatas y farsols: Y enemic de la forma poètica, segons se veu. No es estrany qu' estigui tan gris. — Un fabricant de caprichos: No m' ha convenstut. — Joseph Romagolatos: Aprofitaré un epigramà. — M. A. O. C.: Si tenim occasió de corregir-la anirà á LA CAMPANA. — Un de la cresta del gall: ¡Es llàstima qu' un home que tingui aquestes idees no s' píga d' escriure! — Sisquet del Full: Els versos son bastant fàcils, pero l' assumpt es molt migrat... — Castellví: No ho publiquem perque la sitira de les copias no interessa á la majoria de les lectors. — Andreu: El primer es molt descadut: l' altre si no fos una assonància molt notable que desvirtúa el tercet, passaria. — Lluís Campaña: Potser dugas ó tres. — P. Taberner: Aixó son las *becerolas* poèticas de tots els versaires, y apesar de tot no v' bés. — J. Farrés Gairalt: No està ni á l' altura de un entrexuelo. — Narcís del Toro: Mil gràcies. Ho guardaré per l' Almanach. — J. Pont y E.: Lo de vosté també anirà molt millor al Almanach. — A. Llauderó M.: ¡Que's pensava vosté que correjíam coses així! No, home, no: si aixó no té esmeua! — Lluís G. Salvador: Entra en cartera. — K. Chelina: Es poch concís y algo mal forjat. — A. Carrasco Gayán: Rebut y gràcies.

Imprenta de LA CAMPANA y LA ESQUILLA, carrer del Olm, número 8.

Tinta Ch. Lorilleux y C.